

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 marca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż K. M. nie podlega od dnia 21 lipca 2014 r. do 22 stycznia 2015 r. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawczyni z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej dokonała zgłoszenia jako płatnik składek do ubezpieczeń społecznych, dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 21 lipca 2014 r. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zadeklarowana z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, wykazana w dokumentach rozliczeniowych ZUS DRA za miesiąc lipiec 2014 r. ustalona proporcjonalnie od kwoty 504 zł tj. w kwocie 178,84 zł za miesiące sierpień – wrzesień 2014 r. wynosi 2.000,00 zł, za miesiąc listopad 2014 r. w kwocie 504 zł.

Organ rentowy dodał, że na podstawie posiadanej w sprawie dokumentacji ustalono, że z podanego tytułu do ubezpieczeń, po krótkim okresie od dnia podjęcia działalności tj. od dnia 21 listopada 2014 r. wniosła o wypłatę zasiłku macierzyńskiego. Bezpośrednio przed podjęciem działalności gospodarczej K. M. tj. do dnia 25 maja 2014 r. przebywała na zasiłku macierzyńskim z tytułu zatrudnienia jako pracownik.

ZUS wskazał, że z przekazanych informacji wynika, iż przedmiotem działalności ubezpieczonej była sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet głównie rajstop. Jako dowody potwierdzające podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej K. M. przedłożyła Książkę P. i Rozchodów, faktury zakupu rajstop, faktury zakupu kopert i taśmy. Nie przedstawiono natomiast dowodów sprzedaży w/w artykułów. Udostępniona jedna faktura sprzedaży z dnia 3 grudnia 2014 r. wystawioną na (...) "Rajska" K. B. z siedzibą Ł. ul. (...) budzi wątpliwości w zakresie wzajemnych powiązań między w/w, a (...). Z zapisów na koncie K. M. figuruje jako historyczny taki sam adres zameldowania Ł. ul. (...). Z wyjaśnień złożonych do protokołu kontroli wynika ponadto, że K. M. nie odprowadzała podatku z tytułu prowadzonej działalności, gdyż uzyskany przychód był tak niski, iż nie spowodował wystąpienia podatku. Jednocześnie z ustaleń w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, że z dniem 23 stycznia 2015 r. K. M. zgłosiła informację o zawieszeniu prowadzonej działalności.

Biorąc pod uwagę wymienione okoliczności w opinii organu rentowego zgłoszenie przez Panią K. M. działalności gospodarczej od dnia 21 lipca 2014 r. miało jedynie na celu umożliwić zgłoszenie się do ubezpieczeń społecznych w celu uzyskania zasiłku macierzyńskiego oraz uzyskanie uprawnień do bezpłatnej opieki zdrowotnej. Przedstawiona w czasie kontroli dokumentacja związana ze zgłoszeniem działalności gospodarczej nie stanowi dla ZUS wiarygodnego dowodu potwierdzającego rzeczywiste wykonywanie działalności gospodarczej, a stanowi jedynie potwierdzenie skonstruowania przez K. M. warunków określających jej status jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą dla uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego w postaci zasiłku macierzyńskiego naliczonego od podwyższonej podstawy wymiaru.

/decyzja – k. 2 – 3 akt ZUS/

K. M. reprezentowana przez adwokata zakwestionowała zasadność powyższej decyzji i w dniu 21 kwietnia 2015 r. złożyła odwołanie. Zaskarżonej decyzji zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy tj:
 - a) art. 7 w zww. Z art. 77 § 1 k.p.a. i art. 75 k.p.a. poprzez zaniechanie zebrania i wszechstronnego rozważenia całego materiału dowodowego, co doprowadziło do bezpodstawnego przyjęcia przez organ, że wnioskodawczyni nie prowadziła faktycznie działalności gospodarczej,

b) art. 80 k.p.a. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, która przybrała cechy oceny dowolnej, zwłaszcza w zakresie, w jakim organ przyjmuje, w całkowitym oderwaniu od zebranego materiału dowodowego, że:

- ubezpieczona K. M. nie prowadziła faktycznie działalności gospodarczej w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
- zarejestrowanie oraz prowadzenie działalności gospodarczej przez ubezpieczoną K. M. miało jedynie na celu uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego w postaci zasiłku macierzyńskiego,

c) naruszenie art. 8 kpa przez niepodjęcie dostatecznych kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy,

d) art. 107 § 3 kpa poprzez sporządzenie uzasadnienia w sposób lakoniczny bez szczegółowego wyjaśnienia podstawy faktycznej i prawnej zaskarżonej decyzji.

2. naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy tj:

a) art 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych Dz. U. Z 2013 r. poz. 1442 ze zm.;n.; dalej: „s.u.s.”} poprzez nierówne traktowanie ubezpieczonej poprzez odmowę udzielenia jej ochrony ubezpieczeniowej z tego tylko powodu, że rozpoczęła działalność gospodarczą będąc w ciąży,

b) art. 58 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. ze zm.; dalej: „k.c” poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w niniejszej sprawie i przyjęcie, że zgłoszenie rozpoczęcia działalności gospodarczej przez ubezpieczoną było czynnością nieważną i sprzeczną z zasadami współzycia społecznego;

c) art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt. 4 s.u.s.

W konsekwencji ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

/odwołanie – k. 2 – 12/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z dnia 19 maja 2015 r. wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy podniósł argumenty wskazane w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 66 – 67/

Na rozprawie w dniu 11 maja 2016 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

/protokół rozprawy z dnia 11 maja 2016 r. – 00:12:02 – 00:17:42 – płyta CD – k. 112/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

K. M. rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej w dniu 21 lipca 2014 r. pod nazwą MarKa K. M. z siedzibą w Ł.. Przedmiotem działalności jest sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet. Ubezpieczona zawiesiła działalność gospodarczą w dniu 23 stycznia 2015 r.

/bezsporne/

Bezpośrednio przed zarejestrowaniem spornej działalności K. M. przebywała na zasiłku macierzyńskim z tytułu zatrudnienia jako pracownik.

/bezsporne/

Ubezpieczona dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 21 lipca 2014 r.

/bezsporne/

W deklaracjach rozliczeniowych wnioskodawczyni obliczyła i rozliczyła za siebie składki z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej za miesiąc lipiec 2014 r. od podstawy wymiaru składek w wysokości 504 zł proporcjonalnie tj. w kwocie 178,84 zł, za miesiące sierpień i wrzesień 2014 r. od podstawy wymiaru składek w wysokości 2.000,00 zł, a za miesiąc listopad 2014 r. od podstawy wymiaru składek w kwocie 504 zł.

/bezsporne/

Ubezpieczona zakładając działalność gospodarczą była w zaawansowanej ciąży.

/bezsporne/

W ramach prowadzonej działalności wnioskodawczyni miała zajmować się sprzedażą internetową towarów – rajstop, które miała kupować po około 4 zł, a sprzedawać po 10 zł.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 maja 2016 r. – 00:01:38 – 00:11:31 – płyta CD – k. 112, zeznania świadka K. B. z dnia 20 stycznia 2016 r. – płyta CD – k. 78, wydruk ze strony allegro – k. 17 – 21, dowody wewnętrzne – k. 39 – 48, faktury – k. 49 – 50, k. 52 – 55, k. 57 – 60/

Ubezpieczona w ramach działalności gospodarczej dokonywała zakupu materiałów biurowych.

/faktury – k. 31 – k. 38, k. 56/

K. M. kupowała rajstopy dziecięce w firmie (...) w okresie od sierpnia 2014 r. do grudnia 2014 r. Odbioru zakupionego towaru wnioskodawczyni dokonywała osobiście.

/zeznania świadka M. Z. z dnia 2 marca 2016 r. – 00:04:36 – 00:09:03 – płyta Cd – k. 92/

Świadek K. B., która jednorazowo dokonała zakupu rajstop od K. M. zna wnioskodawczynię w okresie studiów. Ubezpieczona przez jakiś czas mieszkała u świadka.

/zeznania świadka K. B. z dnia 20 stycznia 2016 r. – płyta CD – k. 78, księga przychodów i rozchodów – k. 22 – 30, faktura – k. 48/

Grupa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wystawiła faktury za usługi pośrednictwa nabywcy (...) K. M. za sierpień 2014 r. na kwotę 4,50 zł, za wrzesień 2014 r. na kwotę 34,39 zł, za październik 2014 r. na kwotę 26,29 zł, za listopad 2014 r. na kwotę 0,00 zł.

/faktury – k. 61 – 64/

W dniu 27 listopada 2014 r. K. M. urodziła córkę, w dniu 29 listopada 2014 r. została wypisana ze szpitala.

/dokumentacja medyczna w kopercie – k. 87/

Z wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, że z dniem 23 stycznia 2015 r. wnioskodawczyni zawiesiła prowadzenie działalności gospodarczej.

/bezsporne/

Obecnie wnioskodawczyni opiekuje się córką, która ma 1,5 roku.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 maja 2016 r. – 00:01:38 – 00:11:31 – płyta Cd – k. 112/

Ubezpieczona z powodu osiągnięcia niskich dochodów z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie płaciła podatków.

/bezsporne/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów oraz częściowo na podstawie zeznań wnioskodawczyni i świadków.

Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczyni, co do tego, że skarżąca zarejestrowała działalność gospodarczą po to, aby faktycznie ją prowadzić we własnym imieniu. Sąd zważył w szczególności dokonując takiej oceny zeznań K. M., że jej zeznania w tym zakresie, nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym w postaci dokumentów.

Zdaniem Sądu niewiarygodne jest to, że wnioskodawczyni dokonywała sprzedaży w ramach prowadzonej działalności przez portal Allegro, bowiem nie przedstawiła w toku postępowania żadnych dowodów wykonania charakterystycznych czynności z punktu widzenia profilu prowadzonej działalności (internetowa sprzedaż produktów). Brak jest w zgromadzonym materiale dowodowym korespondencji z nabywcami widniejącymi na rachunkach, czy też potwierdzenia rzekomej wpłaty na konto przez nabywców. Zważyć należy, że skuteczna sprzedaż internetowa wymaga przedstawienia oferty potencjalnym klientom, co wiąże się z podjęciem konkretnych działań, na którą to okoliczność wnioskodawczyni przedstawiła jako dowody jedynie dowody wewnętrzne KP i jedną fakturą, na dokonanie sprzedaży towarów znajomej. Niewiarygodne jest to, aby praktycznie przy żadnym nakładzie pracy ze strony skarżącej celem zaprezentowania oferty swoich produktów, zamierzała faktycznie prowadzić swoją działalność osiągając dochody, chociażby rzędu zadeklarowanych przez nią kwot podstawy wymiaru składek miesięcznie. Znamionym jest również to, że wnioskodawczyni nie zdecydowała się na powołanie świadków, oprócz znajomej K. B., którzy potwierdziliby dokonanie zakupu towarów od odwołującej się.

O tym, że działalność została zarejestrowana jedynie po to, aby wnioskodawczyni mogła uzyskać tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, zdaniem Sądu świadczą też takie okoliczności jak to, że wnioskodawczyni zdecydowała się na rejestrację działalności będąc w zaawansowanej ciąży tj. w dniu 21 lipca 2014 r. Rozmiar działań, jakie wnioskodawczyni podjęła po zarejestrowaniu działalności nie mógł zdaniem Sądu dać podstaw do założenia, iż osiągnie ona przychód uzasadniający uiszczenie składek od zadeklarowanej podstawy wymiaru składek. Skarżąca znając planowaną datę porodu była świadoma, że ciężar opłacania składki poniesie przez bardzo krótki czas, bo jedynie do momentu urodzenia dziecka, a później będzie mogła skorzystać z świadczeń w związku z macierzyństwem.

Nie sposób też nie zauważyć, że wnioskodawczyni do czasu rejestracji działalności gospodarczej nie osiągała przychodów i nie była czynna zawodowo, nieracjonalnym zatem wydaje się podjęcie przez nią, wymagającej znacznego zaangażowania działalności zawodowej tuż przed urodzeniem dziecka.

Sąd odmówił także wiary zeznaniom świadka K. B. co do faktu, że dokonała ona zakupu od ubezpieczonej towarów w ramach prowadzonej przez ubezpieczoną działalności gospodarczej.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest przekonujących dowodów na to, że odwołująca rzeczywiście oprócz spełnienia formalnych wymagań zamierzała prowadzić działalność gospodarczą i że faktycznie od dnia 21 lipca 2014 r. zajmowała się internetową sprzedażą we własnym imieniu.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Odwołanie wnioskodawczynie K. M. nie zasługuje na uwzględnienie. Zgromadzony materiał dowodowy nie dał podstaw do uznania stanowiska skarżącej za zasługujące na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 121), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Na mocy art. 13 pkt 4 analizowanej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Z mocy art. 11 ust. 2 w/w ustawy ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Stosownie do art. 18 ust. 8 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Na podstawie art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 cytowanej ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

Art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Natomiast z mocy art. 18a ust. 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Z art. 47 ust 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 47 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczona faktycznie wykonywała w spornym okresie działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy, iż na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z póź. zm.) osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą jest przedsiębiorca, czyli osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjnie nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która we własnym imieniu wykonuje działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 2 wspomnianej ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorca, będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej.

W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65). Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32).

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te

czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16).

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia 30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 (Przeгляд Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego tj. zasiłku macierzyńskiego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od zadeklarowanej podstawy wymiaru. Organ wskazał, że skarżąca zakładając działalność gospodarczą była w bardzo zaawansowanej ciąży. Zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej podnosząc, iż wnioskodawczyni nie wykazała w toku postępowania wyjaśniającego, że faktycznie rozpoczęła działalność gospodarczą.

W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że stanowisko organu rentowego w kwestii faktycznego niewykonywania przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej w spornym okresie, której podjęcie miało na celu jedynie uzyskanie świadczeń z tytułu macierzyństwa jest uzasadnione. Świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy.

Zdaniem Sądu, dokumenty przedstawione przez wnioskodawczynię w toku postępowania wyjaśniającego organu rentowego oraz odwoławczego miały jedynie na celu upozorowanie rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Skarżąca przedstawiła, bowiem jedynie dowód zakupu rajstop i materiałów biurowych, jedną fakturę dokonania sprzedaży oraz dowody wewnętrzne sprzedaży, przy czym nie przedstawiła żadnych wydruków z portalu internetowego, za pośrednictwem którego miało dojść do sprzedaży wskazujących na zamieszczenie przez nią oferty handlowej, ani nie uwiarygodniła tej okoliczności zeznaniami świadków.

W ocenie Sądu ubezpieczona nigdy faktycznie nie podjęła wykonywania działalności gospodarczej we własnym imieniu. Wnioskodawczyni własną działalność gospodarczą zarejestrowała dopiero będąc w zaawansowanej ciąży. Dodatkowo należy podkreślić, że wnioskodawczyni nie podjęła żadnych realnych i efektywnych działań, aby prowadzić działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży internetowej. Działania podjęte przez wnioskodawczynię nie mogą świadczyć o faktycznym wykonywaniu działalności gospodarczej od dnia 21 lipca 2014 r.

Rozstrzygając niniejszą sprawę, Sąd miał na względzie, iż na prowadzenie działalności gospodarczej składają się też czynności przygotowawcze, zmierzające do późniejszego zaistnienia czynności gospodarczych. Jednakże w niniejszej sprawie problem polega na tym, że te podjęte działania wstępne miały na celu jedynie upozorowanie podjęcia działalności gospodarczej od dnia 21 lipca 2014 r.

Wskazać należy także, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715).

W świetle wskazanych okoliczności Sąd przyjął, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej przez odwołującą było czynnością pozorną w rozumieniu art. 83 k.c. Pozorność jej polegała na tym, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nastąpiło wyłącznie w celu objęcia wnioskodawczyni ubezpieczeniem z tego tytułu, a w konsekwencji zapewnienia świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy uznał, że skoro odwołująca faktycznie nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 21 lipca 2014 r., to organ rentowy prawidłowo uznał, że od tego dnia nie podlegała ona obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Tym samym Sąd Okręgowy, w oparciu o treść art. art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od odwołującej się K. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 60,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 11 ust. 2, w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni.